

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

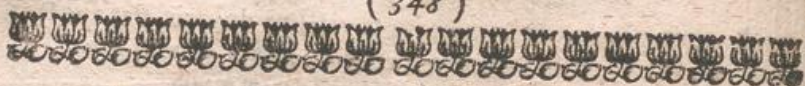
Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concinatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Coph. Vocavi amicos meos, & ipsi deceperunt me. Thr. 1. v. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS XLI.

Coph.

Vocavi amicos meos , & ipsi deceperunt me. *Thr. I. v. 19.*

DE ECCLESIA.

Deplorat falsitatem amicorum (Christianorum) per quos tam ipsa Ecclesia , quàm proximus decipitur.

1. Eccl. 6. v. 7. 4. & seq.

Sapientissimè simul ac verissimè Ecclesiasticus amicitia veræ extollit pretium , ejusque inestimabilem deprædicat valorem; *Amicus fidelis protectio fortis, qui autem illum invenit, invenit thesaurum.* Et rursus : *Amico fidelis nulla est comparatio, & non est digna ponderatio auri, & argenti, contra bonitatem fidei illius : Amicus fidelis, medicamentum vitæ, & immortalitatis.*

S. Aug. l. de amicitia. c. 5. Amicus fidelis

Unde meritò S. Augustinus (vel quisquis Auctor est illius libri de amicitia) infert : *Amicus sapiens, medicamentum est vitæ.* Et iterum : *Non aqua, non sole, non igne, pluribus locis utimur, quàm amico, in omni actu, in omni studio, in certis, in dubijs, in quolibet eventu, & in fortuna qualibet & c. ac demum concludit : Igitur amicitia est divitibus pro eleemosyna, quam-*

vis enim bonis temporalibus affluent, hac tamen juvari amicitia eleemosyna non erubescunt, cum quivis amicorum sit indigus. *Exulibus pro patria;* nam in exilio verum inveniens amicum, quasi postliminio in patriam reductus est, in qua nihil magis, quàm relictum amicorum cœtum deplorat : è contra in patria amicorum fidelitate destitutus, in ea exilium agit.

Pauperibus pro censu; pauper enim bono, & potente suffultus amico, jam sufficientes & paupertatem compensantes redditus habet. *Egrotis pro medicina;* non enim est vulneribus, & afflictionibus nostris efficacior medicina, quàm habere, qui omni incommodo occurrat compatiens. *Mortuis pro vita :* quia & mortui ab amicorum superstitem commendati encomijs, in memo-

Quam illis & consolatio vitæ.

memoria hominū reviviscunt. *Sanus pro gratia, imbecillibus pro virtute, robustis pro præmio.*

Non ergo mirum, cur tam ardentem Jerusalem angustiata, & cum ea afflicta Ecclesia amicorum impleret auxilium, & fidem: *Vocavi amicos meos, dicit Ecclesia.* Sed intimis conqueritur gemitibus, & ipsi deceperunt me: experta scilicet abominandam amicorum (fidelium suorum, minus fidelium) falsam duplicitem, quam non tam in ipsam, quam in se invicem exercent.

II. Spoliatus omnibus bonis, imò & ipsis charissimis liberis suis patientissimus Propheta, cum ulceribus plenus sederet desolatus in sterquilinio, ut aliquod saltem inter miseras suas haberet solatium, ad amicos suos animum, atque vocem suam convertit, illorum implorans auxilium: *Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me.* O amici! qui in prosperitate semper mihi fuistis socij, qui dulces mecum capiebatis cibos, non me deserite, sed inter inimicorum persecutiones, & immixtas à divina manu afflictiones, *miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei.*

Hugo Card. hic. Sic & Ecclesia. *Vox est Ecclesie, ait Hugo Card. quæ amicos & fideles in tribulatione posita compellat: Vocavi amicos meos, & ipsi deceperunt me.*

runt me. Nōne enim Ecclesiam decipit (ait præfatus commentator) ille qui plures habet præbendas: ubi enim deberent plures esse ministri Ecclesie, non est nisi unus. Sed adhuc gravius apud patientissimum Job, ab amicis se deceptam conqueritur Ecclesia, ab ijs non tantum nullam recipens assistentiam, sed sævam etiam persecutionem: quare persequimini me sicut Deus, & carnis meae saturamini? Dum scilicet afflicta mater Ecclesia, interpellans maritum, eum ob commissos defectus sibi experitur iratum; si filios, eos inter ubera, & in sinu suo materno exhalantes spiritū intuetur, partim fame, & ærumnis, partim gladio consumptos, effusum cernes Christianum sanguinem, tanquam aquam in circuitu Jerusalem, non à gentilibus tantum, & sectarijs, sed ab ipsis fidelibus amicis suis, à quibus tamen nulla fidelitatis specimina experiri potest, sed sub fidelitatis, & amicitie prætextu, summis infidelitatis, & falsitatis malis affligitur: Omnes amici eius spreverunt eam, facti sunt ei inimici.

Tanto falsitatis, ac corruptæ amicitie vitio laborasse Jerosolymam, à Vespasiano, & Tito obsessam, testantur Josephus Historicus, & Egesippus, ut nemo ab amico dignoscere inimicum posset. Longis usi vestibus, sub ijs tela, ac gladios abscon-

Sed ab ijs decipiuntur.

Thren. 1. amici eius spreverunt eam, facti sunt ei inimici.

Falsitas inter Induos

Tempore
obsidionis.

scorderunt, eò formidabili-
liores Sagatis, quò fraudulen-
tius nocebant Togati, inopina-
to quemvis ictu trucidantes.
Joannes, primus seditioforum
fautor, ita dextrè hostilitatem
sub amicitia larva abscondere
noverat, ut Jerosolymita in ei'
confisi fidelitate, eum contro-
versia, ac litis arbitrum roga-
rent, qui datam sibi auctorita-
tem, in populi perniciem con-
vertit, totus fovenda seditioni
intentus. Non minus nociva,
sub specie amicitia, tunc gessit
Simon Giocæ filius, rogatus
enim ut urbis, ac boni publici
partes foveret, statim ut in
urbem admissus est, totam
subvertit pacem, omnesque
machinationi suæ contrarios,
sub pallio & titulo zeli per-
mit. Ut altum tunc ingemiscens
Jerosolyma cõquereretur, voca-
vi amicos meos, & ipsi deceperunt me.

III.
Eadem
experitur
Ecclesia.

Et nunquid eadem hodie fa-
cies lugubris, plorantis Jerusa-
lem, Ecclesie, quæ ab amico,
inimicum nescit dignoscere,
multosque togatos sub longis
vestibus abscondere tela & ar-
ma experitur, eò periculosiores
inimicos, quò magis tecti sub
amicitia, & pacis toga, latent.
Omnis amicus meus fraudulenter in-
cessit in me. A quibus enim reddẽ-
dam sibi pacem, ac contra hostes
defensionem expectabat Eccle-
sia, ij Machiavellismi ducti ma-
ximis, attenta tantum ratione

Jerem. 9.
v. 4.
Sub toga
pacis bel-
lum para-
tur.

status, parum de Ecclesie tran-
quillitate, aut incremento cu-
rant, imò ipsam Ecclesie, ac
Christianorum Principum pa-
cem subvertere, nullo sibi scrupulo
ducunt, dummodo per hoc
sua stabilire, aut ampliare con-
finia, & proprium interesse pro-
movere possint. Vocavi amicos
meos, & ipsi deceperunt me: nempe
mali Catholici (ut notat Glossa)
in potestatibus constituti, in quibus Ec-
clesia saepe confidit, quasi amicis, saepe
decipiunt eam, & majorem ab ijs
Ecclesia læsionem, atque dolo-
rem, quàm consolationem, &
auxilium accipit, in illis confi-
dens.

Dens putridus, & pes lassus (do-
cet Salomon) qui sperat super in-
fidelis, in die angustia, & amittit pal-
lium in die frigoris. Serviunt den-
tes homini ad mastigandum, lo-
quendum, & alijs animalibus
ad se defendendum; pes, ad cor-
pus ferendum & sustentandum;
pallium ad tegendum, & foyen-
dum. Sic etiam verus amicus
servit homini ad sustentatio-
nem, bonam famam, & defen-
sionem; sustentat illum, atque
fert, ut stare, & etiam progres-
sus fortuna facere possit: regit
illius fragilitates ac defectus, &
contra irruentium persecutio-
num molestias defendit. Sed
amicus infidelis, est sicut dens
putridus, nam veluti iste nihil
servit homini, sed comesturo
sumas causat molestias ac dolo-
res,

Glossa
Ord. hic
Amicus
fidelis.

Prov. 25.
v. 19.
Est sicut
dens, pes,
pallium.

Infidelis,
est dens
putridus.

res, ciet catarrhos è capite defluentes, anhelitum putredine sua foetidum facit, vicinos etiam corrumpit & inficit dentes, atque cœli serenitate variante, ac nubilis ingruentibus tempestatibus, doloribus incalescit, ac prope furit; sic amicus infidelis, non nisi dolores & angustias parit, malorum omnium affluxum causat, odorem sanæ inficit, alios etiam pari malignitate corrumpit, atque pro temporum, ac fortunæ varietate dolores, ac cruciatus moderatur, aut intēdit: quare excutere ejusdem dentem, & falsum amicum præstat, quàm ad doloris & periculi incrementum, diutius eum ore circumferre.

IV. *Pes lassus*, & *podagricus*, est amicus infidelis, qui huic innititur stare diu non potest, nedum progredi in prosperitate; dum maximè illius indigeret subsidio, destituet viribus sibi innitentem. *Noli contemnere, cum senuerit, mater tua*, nempe *Ecclēsia*, licet enim senuerit, non tamen est anus edentula, sed os ejus dentibus circumseptum; at modo non inter hos, dentes putridos numeraret, infidèles amicos, qui non ad masticationem, & defensionem, sed ad dolorem deferviunt, pro temporum varietate magnum illi causantes dolorem. Sed & pedes habet, sed admodum fessos, podagricos, & nodosos, quibus

cum progressus ulteriores nequit facere. *Dens putridus, & pes lassus, qui sperat super infideli, & d. gri. os. amittit pallium in die frigoris.*

Nunquam magis pallio, quàm in intenso frigore indigemus, sicut æstatis tempore, & sereno cœlo, rarè pallium gerimus, ita eo tempore denegatum minùs dolemus; tempore autem intenso frigoris, venti, tempestatibus, ac imbrum copiosorum, uti maximè pallio indigemus, ita ægerrimè eum nobis sublatum dolemus. Pallium amicus est, qui fovet & tegit; hoc pallium, affulgente fortunæ serenitate, facile quisque sibi comparare potest, sed in tempore frigoris, & tempestatibus, decidit pallium, & infortunii frigore rigentem & trementem delerit amicum.

Tempora cum fuerint nubila, solus eris.

Et quid talis prodest amicus, qui tum maximè, cum ejus nobis necessarium, foret auxiliium, deficit? nam amittit quis pallium in die frigoris, (uti *Cardin. à S. Caro* notat) quando *maximè est necessarium*. Sicut ille, qui habet dentes putridos, non potest masticare. & sicut ille, qui lassus est, & vellet longius ire, & sicut ille, qui pallium amittit, quando frigus invalescit. Cum tamen amicus maximè in necessitate, ad nostram utilitatem desideretur.

Vulgus amicitias utilitate probat. Effectū utilitatis, non affluentiam

Pallium ami. 106.

Sereno cœlo non se subtrahit.

Sed tunc, cum maximè necessarium.

Hug. Cardin. à S. Caro notat)

quando maximè est necessarium.

Sicut ille, qui habet dentes putridos, non potest masticare.

& sicut ille, qui lassus est, & vellet longius ire, & sicut ille, qui pallium amittit, quando frigus invalescit.

Cum tamen amicus maximè in necessitate, ad nostram utilitatem desideretur.

Vulgus amicitias utilitate probat.

Effectū utilitatis, non affluentiam

tiâ verborum probatur amicitia, multos enim invenire est, qui ore summam gerant amicitiam, cor autem eorū longè est.

V.

*Cygnus
foris al-
bus, intus
niger.*

Hi nimirum sunt instar cygnorum, qui foris quidem candidissimis nitent plumis, intus autem nigram habent carnem, hinc Israelitis edi prohibitam. Sic amici exterius in verbis, & gratiosis gestibus candorem, ac comitatem, omnemque serviendi promptitudinem gerunt, sed intus in corde atrâ bile, & invidiâ agitati, non nisi ruinâ, & interitum machinantur, cor corvinum, & plumas gerentes cygnorum.

*Sic falsus
amicus*

*Est Ens
rationis
Chimari-
cum.*

Ens rationis meritò falsos istos dices amicos: Ens rationis fictitium merè, & Chimæricum, ex variis constat animalibus fingitur.

Prima Leo, postrema Draco, media ipsa Chimæra.

Chimæra ex variis composita animalibus, est falsus amicus, Cygno-Corvus, Columba-Vulpes, vel Columba-Canis. Optimè ad propositum S. Hieronymus: *Verè monstruosa res est, speciem habere columbinam, & mentem cannam, professionem ovinam, & intentionem lupinam, intus esse Nerone, & foris Catonem, &c.* Et tamen de hac duplicitate non erubescunt moderni Politici, sed gloriantur in ea, summumque sapientiæ apicem se conscendisse æstimant, si dextrè proximo suo imponere, & talia

*S. Hieron.
epist. 98.*

fictio amicitie titulo subministrare consilia possint, quæ sub prætextu utilitatis, in interitum illos præcipitent.

Lupum ajunt rigidissimo hyemis tempore famelicum hinc inde conquirendo cibo circumvagatum, demum in vulpem incidisse, quæ magna illi compassionis, & amicitie signa exhibebat; Huic cum ille miseriam ac famem suam confidenter exposuisset, vulpes blandis ipsum verbis consolata, doleo, inquiebat, amice, de tua miseria, quam in his temporum conjuncturis non aliter, nisi sano consilio sublevare queo. Quandoquidem terrâ frigore congelatâ, nulla fructuum acquirendorum spes est, & insuper feræ in altis & securis montium recessibus, pecora autem in stabulis reclusa, omnem tibi intercludunt aditum, ut pro hac vice quadragesimalibus assuescas cibis, suadeo. Modû deinde capiendis piscibus præscribens, ad torrentis, (ait,) vel stagni ripam sedeat, immittâ in aquas caudâ, & siquidè caudam mordere, illique harere piscem senseris, confestim eum exurgendo extrahas. Placuit consilium famelico lupo, atque de amicabili affectu vulpi gratias agens, festinus ad torrentem, jam hinc inde præ frigoris intensione, glacie obduratum confedit, caudam in aquam, ut erat edoctus, protendens.

VI.
*Apologus
de lupo
vulpe.*

dens. Sederat per longam mo-
ram ita immotus ad ripam lu-
pus, nec retrospicere quidem
ausus, ne adnatantes, motu cor-
poris, absterret pisces, tan-
dem & fame, & frigore defati-
gatâ suâ patientiâ, exurgere
paulisper lupus, & attrahere
caudam tentavit, experturus
piscationis suæ effectum. Cùm
itaque leniter surgendo extra-
here caudam non valeret, adhuc
animum non despondens, spe-
rabat tantæ magnitudinis, aut
copiæ pisces caudæ hære, quæ
majorem trahentis violentiam
exigeret; unde toto conatu,
totisque viribus eluctari frustra
conatus, tum demum caudam
glacie penitus constrictam, &
affixam hære advertit, quare
miserandum ululans, vulpis,
licet frustra, implorabat auxi-
lium, hæc enim liberè gallina-
ria interim visitans, parum de
lupi curabat angustiis, qui fri-
goris, famisque miseriis pene
confectus, ac eminens accu-
rentem cum securi rusticum
conspicatus diris omnibus infi-
delia vulpis consilia, ac fictam
amicitiam detestatus est. *Vocavi
amicos meos & ipsi deceperunt me.*

VII.
Maligna
consilia
fallaciarum
amicorū.

Eadem à fallis amicis, & po-
liticis statitis patitur simplex,
ac recta fidelium turba, cui sa-
lubria se subministrare simu-
lant consilia, suadent contractus
ac societates, fœdera ineunda,
tutelas suscipiendas, movenda

P. Franc. Josephi Op. IV.

bella, &c. omnia sub magnæ u-
tilitatis tam publicæ, quàm pri-
vatæ prætextu, cùm tamen a-
liud non quarant, quàm ut mi-
seri miseriis & angustiis irreti-
ti, ac quasi inimica perfidiæ gla-
cie constricti, detineantur, quò
liberius ipsi Interesse proprium
venari interim valeant, parum
solliciti, aut anxij, de alterius
interitu, suis insidiis, ac malignis
cōsiliis preparato, quin huc
omnes ingenii vires acuunt, &
artis hujus ex industria profes-
sionem faciunt, ut aliis decipu-
lam, & laqueum ponant.

Atlas leoninâ contectus pel-
le, antiquis credebatur susten-
tare orbem, sed moderno sæcu-
lo Atlas non leoninâ, sed vul-
pinâ, contectus pelle, orbem
gestat. Hinc orbi, à tali Atlan-
te sustentato, meritò inscribas:
Hoc modò sustentor. Vulpinâ sci-
licet pelle, & fallaciâ sustentor,
imò pervertor.

Orbis
vulpinâ
pelle su-
sistentatur.

Ex hac vulpinâ versutia &
mendaci fallacia, eò deventum
est, (uti bene advertit S. Anto-
ninus) *Quodd ex multitudine men-
daciōrum, & hominum, qui sunt
mendaces, quasi nullus credit alteri.*
Mittuntur à magnatibus sum-
ptuosæ legationes, arcta offe-
runtur fœdera, sanctæ amicitiæ,
& societates indissolubiles, sed
nullus jam amplius fidit, aut cre-
dit alteri, *ex multitudine mendacio-
rum.* Non in bellis, & castris,
non in politicis contractibus,

S. Anto-
nin p 3.
tit 10. c. 1.
S. 3.

Nimia
mendacia
onem fi-
dē tollunt

Y y

&

& aulis, nullus aut fidit aut credit alteri, ex multitudine mendaciorum, & fallaciarum, quibus probe mundus modernus novit sub amicitia specie ludere, & illudere.

Falsi amici seu feles.

Feles blandè norunt adulari, pelle tenera manus, vultumque bladiendo tergere, sed cum minimè suspicamur, ungues exerunt, ac vulnerant, Et sic, cum ludunt, ladunt. Haud secus ficti, in moderno sæculo, amici blandiuntur, manibus, pedibusque delicias faciunt, dulciter in verbis, & gestibus ludunt, sed dum ludunt, ladunt; & veluti aviculæ, quæ aliis vocandis ac decipiendis aluntur ab aucupe, dum ludunt, illudunt, sic & amici falsi, ad ruinam tantum, & interitum proximo illudunt, & provocant.

Et aves.

Jerem 5. 26.

Contra hos per Jeremiam conqueritur Deus: *Inventi sunt in populo meo impii, insidiantes quasi aucupes, laqueos ponentes, & pedicæ ad capiendos viros; sicut decipula plena avibus, sic domus eorum plenæ dolo. Nihil aucupibus aut familiaribus, aut in aves videtur esse propensius; vix auroræ cælum purpurante, isti jam avibus parant escas, & fistulis dulces illarum provocant concentus. Advolant turmatim curiosæ aviculæ, respondent cantu, reddunt sibilos, applaudunt alis, & de viridi fronde, de arbore unâ ad alteram jucundè saltitantes,*

Aucupum dolositas.

de præparatâ sibi, licet neque ferentibus, neque metentibus, à Deo suo mensâ applaudunt, sed dum escis inhiant, laqueum, decipulas, casses, & dolosas aucupis insidias non prius capiunt, quam captæ sint.

Aucupes, falsos amicos, appositissimè dixit Propheta, hi enim officiosissimos se omnibus, ac comicos exhibentes, cum Absalone summo manè captivandis animis invigilant, dulcibus sibilis ac verbis aures demulcent, in amicitia indubitata testimonium convivio parant, nullum officiositatis genus omittunt, manibus pedibusque delicias faciunt, nec inclinandorum pedum, osculandarum manuum finis. Sed cave simplex avicula, cave ficeri & candidi animi columbæ, sub istis cantibus, sibilis, ac escis non nisi laquei, & decipulæ latent, quibus irretita, serò nimis dolosi aucupis insidias experieris, *cujus domus plena dolo, sicut decipula plena avibus, scilicet ab eis deceptis,* (glossatur Lyranus) & domus eorum plenæ dolo, id est, *Bonæ simplicium, dolosè acquisiti.*

Ideo (ait Propheta) *magnificati sunt, & ditati, incrassati & impinguati, in tantum, in quantum alii, ipsorum falsâ amicitia decepti, facti sunt in substantia sua macilentiores, præsertim desolata viduæ & pupilli. Unde prosequitur Propheta: CAU-*

sans

Typus falsorum amicorum.

VIII. Viduæ negligenti.

Quia nul-
lum inde
sperant
lucrum.
Lycanus.

sam viduæ non iudicaverunt, cau-
sam pupilli non direxerunt, & iudi-
cium pauperum non iudicaverunt.
Quia non sperabant inde habere lu-
crum; addit Lycanus.

Dum vivebat adhuc maritus,
nobilitate illustris, clientibus
potens, magistratu, aut prator-
riâ dignitate excellens, omnes
cum marito inclinabantur re-
verenter filiis & uxori, patro-
nam, cognatam, affinem, ac aliis
honorum titulis salutabant, sed
erepto per mortem marito, vi-
duam desolatam, pupillos de-
relictos, nemo est, qui paren-
telam agnoscere, tutelam susci-
pere, illorum iudicium, & cau-
sam agere velit, cum nullum
inde speretur lucrum, aut favor
reciprocus.

sicut mo-
lendinum
venti

Similes sunt falsi eiusmodi
amici, molendinis vento agita-
tis, qui tamdiu gyrantur, &
molunt, donec aspirat ventus,
isto cessante, stat molendinum,
unde de hoc acutè dictum: Quo-
usque spirabit. Sic etiam prospere
rà afflante aurâ currunt, & ad-
volant amici, de officiositatis
primatu competentes: sed quo-
usque spirabit, prosperioris fortunaæ ven-
tus, nam hoc expirante, mox
omnis amicorum cessabit offi-
ciositas. Unde S. Augustinus:

S. August.
l. de Ami-
citiâ, c. 11.

Est amicus secundum tempus suum,
& non permanebit in die tribulatio-
nis. Tolle spem quæstus, & statim de-
sinet esse amicus. Causam viduæ,

causam pupilli non iudicabit,
tutelam non suscipiet, quia non
sperat inde lucrum; vel si sus-
cipiat, incrassabit & impingua-
bit se, & cum domos viduarum
devoraverit, amicitiam & pa-
cem stabilire volet.

Vulpes gallinarium ingres-
sus, devoratis omnibus gallinis,
cum gallo in arborem cautè
confugiente, amicitiam se con-
tracturum simulabat, legem
modò latam esse asseverans, ut
nullus posthac alteri noceret,
proinde descensum gallo per-
suadere conabatur. Sed frau-
dem subodoratus gallus, in ar-
bore, quasi attonitus, acriter cir-
cumspexit. Causam tam sedu-
læ circumspeditionis sciscitanti
vulpi, respondit gallus; ca-
nes duos venaticos illuc ac-
currentes video; quo audito
vulpes, quâ data porta ruens,
citato in silvam cursu properat,
fugienti proclamante fortiter
gallo, quid fugis? quid times
amicæ? nunquid pacem undiq;
proclamatam affirmasti? aut
simulasti tantum? Ita falsi ami-
ci detectus dolus, & fraudulen-
ta pax.

IX.
Apologus
de vulpe.

Sic quandoque amici falsi pu-
pillorum ac viduarum devora-
tis domibus, ac bonis saginati,
amicos juratos, tutores inde-
fessos, protectores intrepidus
eorum se posthac futuros edi-
cunt; præteritorum consilium
& memoriam esse non debere.

Amici
falsi pa-
cem pro-
clamant.

Pacem, & amicitiam proclamant simulatam fide, sed dicunt: Pax, pax, & non est pax. Salutant amicabiliter, tenent mentum, osculantur, sicut Joab Amasam, & interim occultum ferrum lateribus infigunt. Unde cautiore quiue vident cui fidant, & damno suo jam prudentiores facti, se faucibus harum vulpium subducunt, nam sicuti de praterita rapina nec poenitentes, nec satiata sunt, ita de cavenda in posterum rapina non proponunt, unde caninos in vulpinam pellem dentes advocare consultius est, ut detractam fictam amicitiam pelle ac larva, sciant se sciri inimicos, ac fugam, non amore dignos esse, imo tales, tanquam vineam Domini, sub amicitiam titulo, turpiter demolientes vulpecula canibus expellantur, aut caninis dentibus dilacerandam projiciantur.

sed cum istis vulpibus non est pax.

X. *Jerem. 5.* Contra quos etiam graviter exardescit ira, *Nunquid super his, non visitabo dicit Dominus, aut super gentem huiusmodi non ulciscetur anima mea?* ait per Prophetam Jeremiam loco citato Deus, quod adhuc acrius capite nono prosequitur: *Unusquisque se a proximo suo custodiat, & in omni fratre suo non habeat fiduciam, quia omnis frater supplantans supplantabit, & omnis amicus fraudulenter incedit. Habitatio tua in medio doli. Et iterum: Sagitta vulnerans est lingua*

Falsis amicis mixta natur Deus. Jerem. 9. v. 4.

eorum, dolum locuta est: in ore suo pacem cum amico suo loquitur, & occulte ponit ei insidias. Nunquid super his non visitabo, dicit Dominus, aut in gente huiusmodi ulciscetur anima mea? Et tamen has dolosas simultates, & simulatas amicitias parum curant desere, multo minus emendare Christiani fideles, in hoc genere quandoque infidelibus deteriores, qui neque ejusmodi fallacias dignas aestimant, quas ad poenitentiam tribunal vocent, cum tamen illis tam graviter indignetur, & comminetur Deus, quia per has omnis in communitate societas, fidelitas & amicitia tollitur, qua nihil melius, nihil in republica utilius, adeo ut Tullius dicere non veritus sit; *Solem emundum tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt.*

Erubescite igitur Christiani fideles, vestram mentis infidelitatem & duplicitatem hunc solem Christiano orbi e medio tollere, sed deponentes omnem malitiam, & omnem dolum, & simulationem, &c. sicut modo geniti infantes sine dolo lac concupiscite. Infantes simplices & sinceros optat esse Christianos, Apostolorum Princeps, sine dolo, sine simulatione, reprobatur in illis vulpinam astutiam, & simulationem, & columbinam, ovinam, & agniam in cordibus eorum plantare satagit sinceritatem, candorem & simplicitatem, quam median-

Erubescite de falsitate Christiani.

Cicero l. de Amicitia.

1. Pet. 1. 6.

Deum uni-
cus firmus
amicus
& ancho-
ra.

Seneca in
in ludo
de morte
Claudii.

mediante etiam in amicitiam
Dei venire, & in ea permanere
in aeternum mereantur. Et hic
unicus, in quem indubitanter
confidere possumus, amicus no-
bis sufficiat. Repræhendit qui-
dem Seneca illum, qui non nisi
unicum habet amicum: *Perdidi
amicum! Fortem animum habe si
unum; erubescere, si unicum. Quid tu*

*in tanta tempestate ad unam ancho-
ram stabas? Sed mille amicorum
terrenorum anchoris, unicus
præstat Deus, in illo vestram
spem figite, in illo unico indu-
bitanter confidite, cui uni adhæ-
rere bonum est, cui unico af-
fixus non confundar
in aeternum. A-
men.*

DISCURSUS XLII.

Coph.

Vocavi amicos meos, & ipsi deceperunt
me. *Thren. cap. 1. v. 19.*

DE ANIMA.

*Amicos anima peccatrix sibi facit inordinatas
passiones, & motus, sed eos advocans in
morte, ab iis decipitur, & illos sibi factos
sentiet inimicos.*

1.

Angustiata ab Assyrijs
Jerosolyma vocavit
amicos suos Ægy-
ptios, sibi confæde-
ratos, quorum amicitia & auxi-
lio freti Judæi contra Chal-
dæos rebellaverant: sed exi-
guum inde subsidium, & sola-
tium receperunt: *Vocavi amicos*

*meos, & ipsi deceperunt me. Per
hos amicos Glossa Moralis in-
telligit dulces carnis affectus, cum
quibus arctam peccatrix anima
amicitiam contraxit, in ijs spem
& solatium suum reponens.
Sed & ipsi animam sibi intentam de-
cipiunt, vocavi amicos meos, & ipsi
deceperunt me. Amicos maxime*

Glossa
Moralis.

Amici a-
nima pec-
catrix.

Y y 3

VO-

*Affectus
carnales,
& motus
inordinati.*

vocare, & advocare solemus in necessitate, nam in hac maxime probatur amicus. Quæ autem major anima, & urgentior necessitas, quam extrema cum morte lucta, tunc enim amicos suos vocare in extremis angustijs, & agone peccatrix anima solet. Sed quos amicos? suum fortè Redemptorem, quo majorem amicum non habet, qui proprium pro ea sanguinem fudit, ac carnem suam ei dedit in cibum? Fortè sanctos in cælo Patronos, ac intercessores potentes? Bene utique faceret in illis angustijs anima peccatrix, tales vocatura amicos; sed cum in vita parum horum curaverit amicitiam, & tantum carnis, ac concupiscentiæ terrenæ, affectus & motus, in ipsis incunabulis suffocandos, & revera hostes infensissimos, sibi amicos delegerit, horum & amicitiam, ac opem implorabit, sed non tantum sine fructu, imò maximo suo danno: *Vocavi amicos meos, & ipsi deceperunt me.* Quin imò hi ipsi amici nefandissimi, maxime tunc ipsam animam angustiabunt, & hostili in eam inimicitia defavient.

II.
*Itaque ad
debellan-
dum hostes
incitans*

Debellatis majori ex parte adversarijs, ingressurus Josue viam universæ carnis, vocavit omnem Israël, majoresque natu, & principes, & magistratus, eosque de observantia mandatorum Dei admonitos, maxime

etiam est adhortatus ad prosequendam victoriam, & delendas adhuc gentes superstites, quibuscum nullatenus connubia & amicitias copulare deberent, nam eo, inquit, casu, gentes illæ à vobis amicabiliter toleratæ erunt vobis in foveam, ac laqueum, & offendiculum ex latere vestro, & sudes in oculis vestris. Per Josue (ait Glossa Moralis) intelligitur quilibet bonus Prælati, qui subditos ad observantiam legis divinæ adhortatur, vidensque subditos de vitijs aliquibus feliciter triumphasse, animat eos ad prosequendum victiorum bellum. *Quod etiam de quavis persona singulari exponi potest, (ut eadem Glossa notat) in qua synderisis contra malum semper obmurmurans, & ad bonum inclinans, incitat intellectum, & voluntatem ad debellationem motuum sensitivæ partis inordinatorum, & post debellationem unius partis sensitivæ, scilicet irascibilis, incitat cum Dei adjutorio ad devincendum passiones alterius partis.* Sensualitas semper pacem, & amicitiam suadet, sed synderisis bellum, quia cum hisce hostibus pax aut amicitia stabiliri non potest, qui hostilibus semper instans ad animæ ruinam intenti, in foveam, laqueum, & offendiculum, imò quasi sudes (Hebræi vertunt *spina*) in oculis ejus erunt, non tam oculos mentis, quam corporis offensuræ, sed

Josue 13.

Et Prælati,

Glossa Moralis. Vel Synderisis ad passiones debellandas incitans.

con-

In morte
erunt ini-
mici.

conscientiam sævè laceraturæ,
& angustiaturæ, præsertim in
periculosa lucta cum morte,
tunc enim amicos hos anima

Vocavi amicos meos, & ipsi decepe-
runt me, spreverunt me, facti sunt
mihî inimici; apprehenderunt me
inter angustias.

Thren. I.
2.

Hug. Car-
din. hic.

ab iis non modò se de-
ceptam, nullamque consolatio-
nem sentiet, sed & omnes amici e-
jus, id est, affectus prave delectatio-
nis (glossatur Hugo) quos priùs
habebat infelix anima, in morte fiunt
inimici, multipliciter eam vexando,
quia eos in vita non reliquit. Tunc
enim anima peccatrix ab ijs
consolationem, & quietem
sperans, afflictionem, & perse-
cutionem experietur. Nec invenit
requiem; omnes persecutores ejus
apprehenderunt eam inter angustias.

Inter alias, etiam duas falsas
coluere deas Romani, volu-
piam scilicet, & Angeroniam,
illam à voluptate, hanc ab an-
goribus & angustijs sic voca-
tam: Dicunt aliqui Angeroniæ
simulacrum in ora Volupiæ fuisse,
eiusque inhæsisse vestigijs,
tangens digito os, quasi dicere
vellet: Attende tibi. Nempe at-
tende, ô homo, qui jucunda, &
amœna facie ad te venientes am-
plexeris (quasi amicas) volu-
ptates, en vestigijs, & ora Vo-
lupiæ, & voluptatis inhæret
Angeronia, & sicut umbra cor-
pus, sic delicias sequitur angu-
stia; angustia scilicet infamiæ,
angustia torquentis conscien-
tiæ, angustia timoris hiantem
tibi infernum demonstrantis,
maximè autem in morte, tre-
morem, & angustias Volupia
post se trahit, quibus circum-
dat, & opprimit eos, qui affe-
ctus sensuales sibi fecerunt, &
coluerunt amicos.

III.

Angero-
nia ius-
ta Volu-
pia.

Thr. I. 2.

Peccator
in morte
angustia-
tus.

Persecutores (ait idem Exposit-
tor) sunt caro, mundus, demones,
quibuscum amicitiam & fœ-
dus pro sui consolatione, con-
tra Deum, peccator inierat, hi
apprehendent eum inter angu-
stias. Inter angustias (pergit me-
moratus commentator) est homo
peccator, maximè in morte, quia nec
ad dexteram potest transire, id est, ad
vitam æternam; nec in sinistra potest
remanere, id est, in vita præsentis.
Quàm ergo consultiùs, & con-
solabiliùs fuisset animæ pecca-
trici, generoso bello contra
mundum, carnem, & diabolum
decertasse, & justis armis affe-
ctus inordinatos, passiones,
& concupiscentias devicisse,
quàm à fictis amicis, inter mor-
tis angustias, tantas experiri
molestias, & persecuciones:

Angustia
volupta-
tibus.

Variabile est ingenium ho-
minum, quod ex magno subin-
de amore & amicitia, in ma-
gnum convertitur odium, &
inimicitiam, imò summus sub-
inde amoris affectus, est maxi-
mum odij seminarium, quod
maximè inter personas illicito
in invicem amore exardescen-
tes,

Amor in
odium
vertitur.

tes, experientia docet, & clarum hujus rei exemplum exhibent sacrae paginae in Amnone, quem vehemens, erga sororem suam Thamar, amor ita incendit, ut propter amorem eius aegrotaret. Proinde partim dolo, partim violentia id egit, ut eam violenter opprimeret, statimque sacer textus subnectit: *Et exosam eam habuit Amnon odio magnissimo.*

Exemplū
in Amnone.

Anima
peccatrix
adultera

Jerem. 2.
v. 20.

c. 3. 1.

Fit adulteris ipsis contempribilis.

Amorem, & amicitiam animae per gratiam sanctificantem caelesti sponso junctae ambiunt impudentes proci, caro, mundus & diabolus, & incautae tamdiu struunt insidias, usque dum eam opprimant, & à divino amore abstractam in sui amicitiam trahant, contra quam per Jeremiam caelestis sponsum conqueritur, *in omni colle sublimi, & sub omni ligno frondoso prosternebaris meretrix, & iterum: tu autem fornicata es cum amatoribus multis.* Promittunt animae peccatrici adulteri hi amici plenam consolationem, constantem affectum, indissolubilem amicitiam, indubitam fidelitatem; sed veluti adolescentes amariam leviter à marito profugam, infidelem, & infamem mox voluptate peracta contemnunt, abominantur, & exosam habent, sic etiam mundus, caro & diabolus infidiosi adulteri, mox ut ad lapsum animam à Deo apostatricem traxerunt, exosam eam habent,

ejusque infidelitatem, proterviam, inhonestatem, & effrontem impudicitiam abominantur, ac ipsi ejusdem turpitudinem detegunt, detegendo infamant, infamando repudiant, atque in mille miseras praecipitant, *omnes amici eius spreverunt eam, & facti sunt ei inimici, maxime autem in angustiis mortis, ubi lascivientem caro deserit, adulteram, & à Deo profugam mundus vilipendit, & concubinam suam diabolus, magno & innato odio, ita exosam habet, ut de ea temporaliter angustiana & affligenda non contentus, illam aeternum torquendam, secum in abyssum trahat: Vocavi amicos meos, & ipsi deceperunt me.*

O anima peccatrix insipiens, quae perfidis istis amicis, & adulteris adhaeres! quid fallis hisce amatoribus, non salutem, sed interitum tuum quaerentibus te confidis? Attende tibi; agnosce perfidiam, dolum & fallitatem, & vel propriae infamiae, & turpitudinis damno sapientior effecta, nuncium remitte his amatoribus fallis, amicitiam solve, amoris vincula rumpe, commercia eorum dolosa fuge, falsorum amorem amicorum in implacabile odium converte, non pacem, non armistitium admitte, sed tanquam saevissimos inimicos persequere, & cum Propheta regio (qui dolosa quoque horum falsorum amico-

Non fide
amicis
adulteris

amicorum infidelitate deceptus erat) in eorum ocium, & persecutionem insurge. *Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, nempe (uti Hugo exponit) demones, mundum, carnales affectus, vel persecuar inimicos meos, scilicet primos motus, vel peccata: perscrutando eos & ad iudicium confessionis irabendo, & ad ignem penitentia pertrahendo.* Unde 1. Mach. 3. dicitur de Juda Machabæo, quod persecutus est inimicos, perscrutans eos, & qui conturbabant populum suum, eos succendit igni. Falsi enim isti amici, dupliciter inimici, nisi exterminentur, & jugulentur, ipsi jugulum nostrum petent; persecuar, & non convertar, donec deficient.

V. Mandaverat Israëlitarum regi, Sauli Deus, ut bellum Amalecitis movens, penitus eos deleteret; *Vade, & percutere Amalec, & demolire universa eius;* ita quidem ut nulli omnino neque viro, neque mulieri, neque ipsis parvulis ab uberibus maternis pendentibus, imò nec ipsis animalibus parcendum juberet. Morem gessit ex divino mandato, & potenti exercitu contra hostem movens, insigni potitus victoriâ, *Apprehendit agrog regem Amalec vivum, omne aut in vulgus occidit in ore gladii.* Gloriabatur coram Samuele rex, quod egregiè divino paruisset precepto; *Implevi verbum Domini.* Sed ira-

tu s Dominus, Samueli præcepit, ut intimaret Sauli, eum à regnò cum tota sua posteritate abjiciendum esse, eò quòd non delisset omninò Amalec, sed regi Amalecitarum pepercisset.

Post hæc contigit, ut Saul *Gladio* contra Philistæos pugnans, infelici pralio vinceretur, ac irruente in eum hostilium sagitariorum impetu vulneratus, ne vivus in hostium manus deveniret, *Arripuit gladium Saul, & irruit super eum,* quod ex singulari Dei inobedientiam vindicantis iudicio actum fuisse Hugo asserit: *Gladio, quo Amalecitis contra præceptum Dei pepererat, merito seipsum occidit.*

Magis autem observatum dignum est, quòd proprio se gladio occidere machinatus sit rex infelicissimus præfente viro Amalecità, qui infelicem de morte regis, ac filiorum ejus nuncium Davidi ferens, per ordinem omnia enarravit, qualiter scilicet curribus & equitibus Philistæorum jam sibi appropinquantibus, Saul hasta incumbens, semimortuus se vocasset, imperans sibi: *Stare super me, & interfice me, quoniam tota anima mea in me est. Stansque super eum, occidit illum, & tulit diademam de capite eius, &c.* Iste infelicissimi regis tragicus fuit exitus, ut gladium, quo in Amalecitas minus animadverterat, in proprium converteret pectus, amil-

P. Franc. Josephi Op. IV.

Cornelius
hic.

amissâ etiam inter Amalecitarum
fortuito supervenientis manus,
vitâ, & regio diademate; uti
bene notat Cornelius: *Vnde & coram
Amalecitarum, cui pepercerat, occidit se,
& Amalecites ipsi diadema abstulit.*

VI.
Amaleci
ta sunt
vitia.

Præcipit quoque nobis Deus,
ut bellum moveamus Amaleciti-
tis, eosque penitus ad interne-
cionem omnes cadamus, & de-
leamus; hi Amalecitarum inordi-
nati sunt mentis nostræ motus,
passiones, & affectus, omnes
in ore gladii mortificationis, in-
terficiendi, unâ cum ipsorum
rege Agag pinguisimo, infer-
nali scilicet inimico, animabus,
à se devoratis, incrassato, & im-
pinguato. Sed, quodsi hoc gla-
dio contra eos uti negligamus,
inimicis nostris, tanquam ami-
cis, parcentes, hi gladium iusto
Dei iudicio in animæ nostræ ru-
inam convertent, circumdabunt,
& coangustabunt nos, & vitam
sempiternam, & coronam no-
bis eripientes.

Cornelius
hic.

Optimè ad propositum no-
strum Cornelius: *Tropologicè, in
Si ipsa non hora mortis, passiones & vitia, quæ
delemus, in vita occidere, & mortificare ne-
gligis, te affligent, tibi que decus, pa-
cem, vitamque presentem, & eter-
nam auferent. Hi enim sunt nostri
Amalecitarum.*

In morte
has Ama-
leccitas ex-
periemur.

Tum primùm in necessitate
extrema cum morte luctantes
Amalecitarum horum fictam ex-
periemur amicitiam, cum cali-
gantibus oculis, palpitante cor-

de, balbutiente linguâ, ipsorum
implorabimus auxilium, dum nos
tenent angustiarum, tum verò ma-
ximè inter angustias nos appra-
hendentibus, stabunt super nos, &
interficiunt nos; & quia nos eos
delere non curavimus, ipsi no-
mina nostra delebunt de libro vi-
tæ, quia nos eis vitam non eri-
puimus, ipsi nobis eripient vi-
tam, & quia nos eis cervicibus
subiecimus, illi de capitibus no-
stris coronam auferent gloriae.
Neque iurata falsorum horum
amicorum inimicitia cum mor-
te terminabitur, sed implacabili
post mortem odio renascetur,
dum amicae demonis concubinae
(animæ peccatrices) ab adulte-
ro aeternum opprimenda, & cru-
cianda, novis semper tormen-
torum generibus exercebuntur,
ob amicitiam Dei relictam vel
ipsis infernalibus inimicis con-
temptibiles: *Omnes amici eius
spreverunt eam, facti sunt ei inimici.*

Magnas ab Ægyptiis afflictio-
nes experti Israëlitarum, nihil non
hostile ab iis perpeffi sunt. Om-
nes masculi ab obstetricibus iu-
gulari iussi; alimenta vilissima
in pondere & mensura illis por-
recta, sed è contra gravissimi la-
bores ipsis, sine pondere, nu-
mero, mensura & modo, impo-
siti. Egressuris de Ægypto filiis
Israël, annuit quidem, licet in-
vitus, & plagarum vi compul-
sus Pharaon, sed mox pœnitentiâ
ductus, cum curribus & equiti-
bus

VII.
Hebraei
cantica ab
Ægyptiis
passi.

bus suis eos persecutus est usque ad mare rubrum, inò ipsum mare, muri instar ex utraque parte firmiter consistens, ingressus, persequi eos non desit, donec ab ipsis undis absorberetur.

Tamen iterum Ægyptu agitantur.

Non attentis gravibus istis in Ægypto pepercissis pressuris, Hebraei injuriarum & afflictionum pepercissarum quasi immemores, vix transito mari rubro, jam iterum, (licet pane de caelo pasti à Deo, & frequentibus confortati miraculis, ac beneficiis, aspirare cœperunt Ægyptum, ac nauseantes super manna, tanquam cibo vilissimo, alia & pepones Ægypti appetivère, inter otium manna, allii & cibis vilissimis, inter insupportabiles sibi labores vix ad saturitatem porrectis, postponentes, ipsiusque fidelissimi Ducis Moyfis dominium mansuetissimum murmurando dedignati, Pharaonis tyrannidem illius mansuetudini præposuerunt.

Et eorum inimicitia quarebat.

Inha sit tenax hæc in Ægyptum propensio adhuc in Hebraeoru polteris, nam licet Chaldaicis monarchis fidelitatem servandam per Prophetas iteratò monuisset Deus, tamen Hebrai tantam (maximè sub Sedezia rege) in Ægyptios conceperunt fiduciam (dehortante eos delissimè Jeremià,) ut in eorum auxilio, & amicitia confisi contra Nabuchodonosorem rebellare non veriti sunt, licet maximo suo

damno, totiusque urbis exterminio. Unde serò malo suo sapiens Jerosolyma gemit: *Vocavi amicos meos; Ægyptios (dicunt Expositores) & ipsi deceperunt me.*

VIII.

In Ægypto statum peccati, in Pharaone diabolum, in exatoribus inordinatos passionum motus denotari, jam aliàs dictum, in dura hac servitute Ægyptiaca, omnes masculi, ac generosi animi affectus & spiritus, jugulantur, relictis tantum muliebri sensualitatis genere. Durissimis peccatores laboribus in luto & latere exercentur, ac diu noctuque densum contra se lutum vitiorum congregantes fœtidis tantum alliis, cepe, & porris saturantur, qua lacrymas uberis ex oculis exprimunt.

Ægyptus, est servitus peccati.

Lassati demum iniquitate peccatores, è durissima Pharaonis tartarei servitute egressuri, per mare rubrum, merita scilicet sacratissimi sanguinis, à Salvatore nostro uberrimè effusi, transeuntes, Ægyptii tyranni manus violentas evadunt, quos tamen ipse insequi non desistens, hostili semper furore, ac insidiis fugientium inharet vestigiis, nec nisi rubro passionis Dominicæ mari præpeditus, currus & equites suos revocat.

Egredivit ut peccatores,

Nihilominus animæ peccatrices, dum minus debito, liberationis suæ beneficium, ac perpelle servitutis jugum perpendunt,

Et rursus dunt, vix per mare rubrum, & *revertun-* merita divini Sanguinis liberati, *tur.* jam iterum cogitare Ægyptum,

aspirare allia, cepe, & pepo-
nes incipiunt, sensuales delicias;
nauseantes manna cœleste spiri-
tualis, & supernæ consolatio-
nis, quin contra ipsum Moysen,
Salvatorem suum (qui virgâ
crucis per mare rubrum pœni-
tentia perductos, omni amoris,
& benevolentia genere profe-
cuus est) murmurantes, hujus
mansueti jugo, insupportabile,
& asinum Pharaonis infer-
nalis onus præponunt. Quin imò

Immemo-
res bene-
fiorum
Dei.

Et malo-
rum à da-
mone per-
pefforum.

non tam omnium beneficiorum
à Deo, quàm injuriarum & ma-
lorum ab Ægyptiaco Pharaone
acceptorum obliti, sepositâ sal-
vatoris sui amicitia, ad fœdus, &
amicitiam rursus Ægyptios suos
vocare non dedignantur, *Vocavi*
amicos meos, & amicitia Dei sui
renuntiantes, illorum nutus, &
consilia sequuntur, qui in perni-
ciem eos deducunt.

IX. Apostatrices hæc animas
iterum revocare, & sub alas
suas congregare festinat Dei

Math. 23
37.

Filius, quemadmodum gallina con-
gregat pullos suos sub alas. Sed vel
noluerunt sub umbra harum
alarum se congregare, vel con-
gregata statim iterum dispersæ
recesserunt. Solent gallinis sub
inde ova anatum fovenda sup-
poni, ex quibus pulli egressi,
æqualem à gallina cum proprijs
pullis curam, ac beneficia sor-

Anates
relieta
gallina
ad aquas
properat.

riuntur, qui etiam, instar alio-
rum, gallinam sequuntur, sed
mox ut anates aquam conspi-
ciunt, relicta matre, in illam
natura festinant. *Væ filij deser-* *Ita 30.1.*
toces, dicit Dominus, qui relicto
Deo descendunt in tenebras
Ægypti. Desertores autem dicun- *Sic pecca-*
tur (Hugone teste) qui frequen- *tores,*
ter deserunt, sive multoties recidi- *Hug. Car-*
vant. Sicut enim gallina deseritur *din hic.*
à pullis anatum, quos fovit, quàm
citò aquam inveniunt natabilem, ita *relieta.*
Christus à claustralibus, & scholari- *Deo ad*
bus deseritur, quando inveniunt *demoni.*
aquas divitiarum, vel deliciarum.
Per has aquas iterum in Ægy-
ptum descendunt. Sed væ filij
desertores, qui tantæ fidelita-
tis, tam sinceræ amicitia, tam
insignium beneficiorum, & ma-
ternæ sollicitudinis Dei vestri
obliti, iterum amicitiam Ægy-
ptiorum (à quibus tantas estis
passi molestias, contumelias, &
infamias) quæritis. *Vt faceretis*
consilium, mundi & carnis, (glos- *Hug. Car-*
satur Hugo) & non ex me; sed *din, hic.*
contra me: nam mundus consulit va-
nitatem, caro voluptatem, Dominus
veritatem. Et ordimini telam,
vanitatis; & non per spiritum meum,
ut adderetis peccatum, super pecca-
tum. Qui ambulatis, ut descendatis
in Ægyptum. Sperantes auxilium *Ægyptii*
in fortitudine Pharaonis, & habentes *nos deci-*
fiduciam in umbra Ægypti. Et erit pient.
vobis fortitudo Pharaonis in confusio-
nem, & fiducia umbra Ægypti in ig-
nomniam. Quod de peccatori-
bus

Glossa
Ordin.
bus in tenebras Egypti descen-
dentibus Glossa Ord. intelligit,
querentibus Pharaonis auxilium, qui
regnat in Egypto, cuius fortitudo du-
cit in opprobrium sempiternum.

Tunc enim in aditu aterni-
tatis constituta peccatrix ani-
ma, dum hos Egyptios amicos
suos vocabit, sentiet se ab eis
deceptam: Omnes amici eius spre-
verunt eam, & facti sunt ei inimici.
Quin imò larvati hi amici ap-
prehendent eam inter angu-

stias, & vitam, & coronam glo-
ria erepturi. Quare perfidorum
horum Egyptiorum, & Ama-
lecitarum fugiamus amicitiam,
persequamur juratos hos inimi-
cos, & deleamus, sub amicitiae
titulo nobis infensissimos, il-
lumque solum sequamur, & am-
plectamur amicum, qui & vi-
tam & animam suam pro nobis
posuit, recepturus nos in aeter-
na sua tabernacula,

Amen.

